

Mesebeli Afrika - Tunézia után: Lángolni fog egész Észak-Afrika?

2011 január 28. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Mohamed Bouazizi – akinek már hosszabb Wikipédiás szócikke van, mint egy-két, éveken át uralkodó afrikai elnöknek – valószínűleg végleg a történelemlétkönyvekbe írta magát tragikus tettével, hiszen miután 2010. december 17.-én lánggra lobbantotta magát a kilátástalanság miatt a tunéziai Sidi Bouzid egyik kormányépülete előtt...

{...}, előbb Tunéziában szabadult el a pokol és az erőszakossá váló utcai megmozdulások miatt megbukott a 23 éve uralkodó Zine El Abidine Ben Ali, majd az elmúlt napokban a tunéziai forradalom lángjai már egész Észak-Afrikát elérték. A jelenlegi információk szerint Bouazizi (aki 17 nappal tette után életét veszítette sérüléseit?) akciója óta még 9 ember gyújtotta fel magát az arab világban, és tettükben több közös is volt: mindannyian a 26 éves tunéziai utcai árusok kaptak "ihletet" illetve mindannyian a roppant nehéz életkörülmények, a munkanélküliség, szegénység miatt hajtották végre öngyújtásukat.

Egyiptomban hétfőn gyújtotta fel magát a zsúfolt utcán egy férfi a parlament épülete előtt, majd ma újabb két ember követte, és mindhárman nehéz helyzetük miatt szánták el magukat tettükre – szerencsére ketten könnyebb sérülésekkel megúszták, harmadik társuk azonban életét veszítette. Öten Algériában gyújtották fel magukat, tiltakozásul az emelkedő árak és növekvő munkanélküliség miatt, legutóbb egy 36 éves férfi El Oued régióban, és egy férfi a mauritániai főváros, Nouakchott egyik kormányzati épülete előtt is próbálkozott a figyelemfelhívás eme szomorú formájával. Annak ellenére, hogy nekik maguk és az érintett országok ellenzékei is reménykednek egy tunéziához hasonló megmozduláshullámban majd egy esetleges kormánybuktatásban, erre azért nincsen reális esély, hiszen egyik helyen sem követték meg megmozdulások az akciókat, ellentétben Tunéziával, ahol viszont a mostani tüntetéssorozat nem nevezhető "szokásosnak", itt ugyanis Ben Ali szigorú diktatúrája során nem igazán volt példa hasonlókra. Ennek megfelelően az egyiptomi külügyminiszter, Ahmed Abul Gheit vasárnap neveléseseleg nevezte egy esetleg forradalom lehetőségét, de a fentebb említett, érintett országok mindegyikében hasonló volt a reakció.

Mindenesetre Tunéziában a helyzet sajnos nem normálizálódott még teljesen, alig egy nappal a nemzeti egységkormány létrejötte után már három miniszter (a munkások szakszervezetének emberei) vissza is lépett a megbízatástól, és szintén az előző kormányból ismét felkért miniszterek személye miatt Tuniszban, Sfaxban, Reguebben, Kasserine-ben és Sidi Bouzidban is újabb megmozdulások alakultak ki, a fővárosban pedig a rendőrség és az agresszív tüntetők között ismét összecsapások robbantak ki. Ben Ali pártja, a 23 éve kormányzó Alkotmányos Demokratikus Mozgalom (RCD) továbbra is meg kívánta őrizni a legtöbb kulcspozíciót az új kormányban (bel- és külügyminisztérium, védelmi minisztérium), de ez ismét felszította a kedélyeket, úgyhogy 1 napnyi béke után a tunéziai demokrácia ismét válságban van. Még az is kérdés, hogy végrehajtásra kerülnek-e azok a tervek, amelyeket most tűzött ki az átmeneti kormány: hat hónapon belül demokratikus választások egy független választási bizottság és nemzetközi megfigyelők felügyelete mellett.

A nyilatkozatok ellenére van, ahol azért tényleg megrettentek egy esetleges forradalom lehetőségétől, a Dél-Szudán elszakadása miatt amúgy is roppant feszült szudáni vezetés a mai napon, kedden letartóztatta Hassan al-Turabi muszlim ellenzéki vezetőt, aki pár órával korábban egy tunéziához hasonló népi hatalomátvétellel fenyegetett. Emellett a hét elején pártjának, a Népi Egység Pártjának (PCP) tucatnyi tagját szintén őrizetbe vették, bár az összes letartóztatás indokaként nem az ominózus nyilatkozatot, hanem a hírhedt darfúri lázadó csoport, az Igazság és Egyenlőség Mozgalom (JEM) vezetőinek azon állítólagos bejelentését hozták fel, mely szerint a PCP támogatta és finanszírozta harcukat a kormány ellen. A JEM és a PCP is tagad, de ahogy egy PCP közeli politikus rávilágított: "Szudánban sosem tudhatod, hogy miért tartóztatnak le embereket."

De azt a kérdést megválaszolni, hogy a tunéziai események mit fognak jelenteni az arab világ számára, roppant nehéz dió, hiszen az elmúlt évtizedekben minden komoly konfliktust elkerülte Tunézia hihetetlen fellángolása sorsdöntő lehet a régió totalitárius rezsimeinek számára, hiszen az arab világban eddig csak a valahogy "egyedül álló" Irán és Irak tapasztalt hasonló káoszt, a sok éve a forradalmi erőket leszármazottaiként uralkodó, többségében a diktatúra felé hajló kormányok valószínűleg most sem lesznek képesek reálisnak értékelni egy ilyen veszélyt. Annyi

bizonyos pedig, hogy ez nem egy alábecsülendő veszély, az arab világban amúgy is elég erős közösségtudat jelentőségét a magukat felgyújtó emberek példázzák, a tuniszi események pedig inkább jelként kell, hogy szolgáljanak – az Egyesült Államokkal való jó viszonyért cserébe elnézett elnyomást és antidemokratikus intézkedéseket még a legcsendesebb, legbékésebb ország lakóinak torkán sem lehet mindig lenyomni.

www.mindennapiafrika.info - A Flag Polgári Műhely partnere

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD
A trianoni gyalátról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló